

Модул 3 за е-учење за ДДВ

ДАНОЧЕН ОБВРЗНИК

Поенти од курсот

Ова е практично резиме на најрелевантните информации од курсот.

Овој курс за е-учење се повикува на законодавството на ЕУ за ДДВ што стапило во сила на 01.01.2020 година (важечки за Директивата на ЕУ за ДДВ, Директивата на ЕУ за поврат на ДДВ и Регулативата на ЕУ за имплементација на ДДВ).

Овој модул е дел од поширокиот курс за ДДВ кој се состои од следните лекции:

- Вовед
- Територија
- **Даночен обврзник**
- Промет
- Место на оданочлив промет
- Дигитални услуги и мини-едношалтерски систем (MOSS)
- Оданочлив настан и даночна основа
- Стапки
- Ослободувања
- Право на одбиток
- Поврат
- Обврска

Во овој курс ќе научите кои се лицата вклучени во прометот. Тоа дава одговор на прашањето „Кој?“

1. Цели на учењето

На крајот од обуката ќе можете да:

- Ги разликувате **даночниот обврзник, лицето одговорно за плаќање и крајниот потрошувач.**
- Идентификувате кој е одговорен за плаќањето и кој се квалификува како оданочено лице.
- Ги дефинирате различните лица кои можат да станат одговорни за плаќањето
- Разберете што е пренасочлива давачка и кога се користи.

2. Краток преглед

Во секој оданочлив промет постои испорачател и потрошувач. Сите лица кои се вклучени имаат различни улоги за целите на ДДВ.

Крајниот потрошувач треба да му плати на даночниот обврзник, кој исто така е лице одговорно за плаќање на данокот на даночните органи. **Данокот го плаќа испорачателот кој е одговорен за плаќањето**, но товарот паѓа на крајниот потрошувач како **дел од цената која му ја платил на испорачателот**.

Крајниот потрошувач мора да ја плати цената плус ДДВ за добиените стоки или услуги. Тоа значи дека продавачот или давателот на услуга мора да им го префрли ДДВ, платен од страна на потрошувачот, на даночните органи.

Даночен обврзник е секој кој редовно и самостојно врши стопанска дејност за промет со стоки и услуги.

Правни лица кои не подлежат на данок: Одредени категории на правни лица, како јавни субјекти и холдинзи без стопанска дејност, се правни лица кои не подлежат на данок.

Лице одговорно за плаќање: Лице кое има законска обврска да го предаде плаќањето на ДДВ на даночните органи.

Краен потрошувач: е крајниот клиент на кого му се испорачуваат стоките или услугите и кој ќе го сноси целиот товар на данокот.

Пренасочлива давачка: понекогаш потрошувачот може да биде одговорен за плаќање на ДДВ на даночните органи наместо испорачателот.

3. Пренос на одговорност: ПРЕНАСОЧЛИВА ДАВАЧКА

Вообичаено, испорачателот е воедно и лицето кое е одговорно за плаќањето на данокот, но понекогаш **клиентот станува одговорен за плаќањето наместо испорачателот**. Исклучокот се користи за да се поедностави наплатата на ДДВ или да се спречи избегнување на данокот. Пренасочливата давачка може да биде или **задолжителна или изборна**.

Во некои случаи (односно за снабдување со електрична енергија), **задолжително е да му се пренесе одговорноста за плаќање данок на клиентот**, што значи дека даночниот обврзник кое ја прима услугата мора да изврши само-оценување во врска со износот на ДДВ кој треба да се плати за примената услуга.

Пример: За снабдувањето со електрична енергија, ДДВ треба да го плати компанијата за снабдување со електрична енергија која стопанисува во земјата-членка во која се наоѓа крајниот потрошувач. Сепак, бидејќи компанијата нема седиште во таа земја-членка, даночната одговорност се префрла на клиентот, во овој случај дистрибутерот на електрична енергија.

Со Директивата 2008/8, правилата во врска со лицата кои испорачуваат услуги до потрошувачите во друга земја-членка се променети.

Најважната **причина за пренос на одговорноста** кон примачот на стоките или услугите е тоа што **испорачателот нема седиште во земјата-членка** во која прометот на стоките се **оданочува. Тогаш, ДДВ ќе треба да биден платен од страна на даночен обврзник на кој му биле испорачани услугите.**

Изборни пренасочливи давачки:

Во други случаи опцијата е препуштена на земјите-членки, кои можат да одлучат да го вградат преносот на даночната одговорност во нивното национално право.

Дури и кога испорачателот има седиште во земјата-членка каде што треба да се плати данокот, механизмот за пренасочливи давачки **може и натаму да остане како опција за земјите-членки** со цел да се спречат измами.

Примерж: Ново-изградена куќа е продадена на даночен обврзник во земјата-членка А. Бидејќи испорачателот има седиште во земјата-членка А, тој би бил одговорен за плаќање на ДДВ Меѓутоа, можно е пренасочливата давачка да важи согласно член 199(1)(e). Во таков случај, треба да се консултира поврзаниот национален закон.

Механизмот за пренасочливи давачки може да се применува на набавки на стоки, набавки на услуги, набавки на стоки во рамки на Унијата и на увоз на стоки.

Пристап до неограничени курсеви за е-учење евозможен преку интернет-страницата EUROPA: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

Запомнете, ова е кратко и практично резиме на најрелевантните информации од курсот. Само законодавството на Европската унија објавено во Службениот весник на Европската унија се смета за автентично. Комисијата не презема одговорност за што и да е во врска со обуката.